

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บทสัมภาษณ์พนักงานอัยการศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

การสัมภาษณ์

ข้าราชการอัยการ ตำแหน่งอัยการประจำกอง

สำนักงานอัยการพิเศษคดีเยาวชนและครอบครัว 2 สำนักงานอัยการสูงสุด

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

ในหัวข้อ ความคิดเห็นที่มีต่อการคัดแยกทะเบียนประวัติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

คำถาม ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาอย่างไร ?

คำตอบ ข้าพเจ้ารับราชการเป็นข้าราชการอัยการ ดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในท้องที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนโดยตรง ได้มีโอกาสได้พบและเข้าถึงเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด รวมถึงผู้เสียหายที่เป็นเด็กและเยาวชน พยานที่เป็นเด็ก ได้พูดคุย สอบถามถึงประวัติการกระทำความผิด พื้นฐานครอบครัว ปัญหาตลอดจนสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา เป็นต้น

คำถาม ในการดำเนินคดีอาญาที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ต้องหา ท่านเคยซักถามถึงประวัติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนหรือไม่ ?

คำตอบ ปัจจุบันในการดำเนินคดีอาญากับเด็กและเยาวชนนั้น ก่อนพนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนมายังพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนต้องส่งรายงานประวัติเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดโดยรายงานดังกล่าวจัดทำโดย สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติตัวเด็ก ประวัติครอบครัว ประวัติการศึกษา ประวัติการดำเนินคดี รายละเอียดความผิดซึ่งรายงานนี้จะถูกส่งไปยังศาลด้วย ซึ่งพนักงานอัยการนั้นมีหน้าที่ตรวจสอบประวัติดังกล่าวก่อนพิจารณาสั่งคดี

คำถาม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการลงโทษเด็กและเยาวชน ?

คำตอบ การลงโทษเด็กและเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่ามีความผิดและพิพากษาลงโทษ ศาลมีอำนาจเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวเด็กและเยาวชนไปเพื่อฝึกอบรม ทั้งเด็กที่มีอายุไม่เกิน 10 ปี กระทำความผิดและไม่ต้องรับโทษ และเด็กอายุกว่า 10 ปีแต่ไม่ถึง 15 ปีซึ่งทำความผิดแต่ไม่ต้องรับโทษ แต่ศาลมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กได้ ดังนั้น โทษที่ควรลงสำหรับเด็กจึงมีหลากหลายวิธี ศาลจะใช้ดุลพินิจกำหนดโทษให้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

โดยเฉพาะและควรให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนในการกลับคืนสู่สังคมโดยปราศจาก
ตราบาป

คำถาม กรณีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดฐานประมาท ศาลมักลงโทษแบบใด ?

คำตอบ ศาลมักใช้ดุลยพินิจพิพากษาลงโทษจำคุกและรอลงอาญา ทั้งนี้ศาลอาจให้เข้าฝึกอบรม
เป็นแผนอบรมที่ศาลจัดขึ้น แต่การกระทำความผิดฐานประมาทนั้น เด็กและเยาวชน
ซึ่งกระทำความผิดฐานนี้มีจำเป็นต้องได้รับกรอบรับสืบเนื่องมาจากความผิดที่เกิดขึ้น
ไม่ได้เกิดจากความประพฤติน่าดี เจตนาร้าย หรือครอบครัวมีปัญหา ศาลจึงวางกำหนด
โทษและรอลงอาญา

คำถาม ท่านคิดว่าเด็กและเยาวชนควรได้รับการปฏิบัติคุ้มครองทางกฎหมายมากกว่าผู้ใหญ่
เมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา หรือไม่ ?

คำตอบ สืบเนื่องมาจากเด็กและเยาวชนเป็นบุคคลผู้มีวุฒิภาวะน้อย และการตัดสินใจ
หลายประการยังอิงมาจากผู้ปกครอง เด็กยังมีความหวาดกลัว จึงควรมีการคุ้มครองเมื่อ
เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ปัจจุบันการดำเนินคดีสำหรับเด็กและเยาวชนนั้น
กฎหมายคุ้มครองตั้งแต่การจับกุม

คำถาม ท่านเคยให้คำแนะนำเด็กและเยาวชนภายหลังจากพ้นระยะเวลาการรอลงอาญา หรือพ้นโทษ
ให้ยื่นคำร้องหรือติดต่อขอหลบทะเบียนประวัติการกระทำความผิดที่สำนักงานตำรวจ
แห่งชาติหรือไม่ ?

คำตอบ ภายหลังจากเด็กและเยาวชนพ้นจากการรอลงอาญา พนักงานอัยการไม่มีโอกาสพบเด็ก
และเยาวชน แต่การขอหลบทะเบียนประวัติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น ไม่มีปรากฏตามกฎหมายไทย

คำถาม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการเผยแพร่ประวัติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ?

คำตอบ เป็นสิ่งที่ไม่สมควร เนื่องจากขณะกระทำผิดขาดวุฒิภาวะ เมื่อมีการแก้ไขโดย
กระบวนการยุติธรรม หรือได้รับโอกาสจากกระบวนการยุติธรรมแล้ว ก็ควรให้โอกาส
กลับตัวเป็นคนดีได้กลับคืนสู่สังคมดำเนินชีวิตเฉกเช่นบุคคลทั่วไปอย่างปกติสุข

- คำถาม** ท่านคิดว่าประวัติการกระทำความคิดอาญาคือมลทินคิดตัวเด็กและเยาวชนหรือไม่ ?
- คำตอบ** ประวัติการกระทำความคิด ย่อมเป็นมลทินคิดตัวเด็กและเยาวชนถือได้ว่าเป็นสิ่งที่น้อยคนจะกล้าเปิดเผยความคิดในอดีตของตนเอง และโดยทั่วไปในสังคมเมื่อทราบว่าเด็กและเยาวชนเคยกระทำความคิดอาญามาก่อน ก็มักจะปิดกั้น โอกาสของเด็กเหล่านั้น อาทิ โอกาสทางการศึกษา หรือ โอกาสทางการประกอบอาชีพ
- คำถาม** การมีอยู่ของทะเบียนประวัติอาชญาการกระทำความคิดนั้นมีประโยชน์อย่างไร ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ?
- คำตอบ** ความมีอยู่ของทะเบียนประวัติการกระทำความคิดของเด็กและเยาวชนนั้น มีประโยชน์ในกรณีการขอประกันโทษและนับโทษต่อ หากเด็กและเยาวชนได้กระทำความคิดในภายหลัง
- คำถาม** เด็กและเยาวชนที่พ้นโทษ พ้นระยะเวลาการลงอาญาหรือคุมประพฤติควรได้รับโอกาสต่าง ๆ เท่าเทียมเด็กและเยาวชนที่ไม่เคยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือไม่ ?
- คำตอบ** มีความเห็นว่าควรเป็นเช่นนั้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่แตกแยก ขาดงาน หรือครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่มีโอกาสควบคุมดูแลได้อย่างเต็มที่ หรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย เป็นเหตุให้มีโอกาสสูงที่เด็กและเยาวชนจะกระทำความคิดทางอาญารวมถึงอาจเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนนั้นกระทำความคิดโดยประมาท ทั้งนี้ เมื่อเด็กและเยาวชนได้พ้นจากกระบวนการทางอาญาแล้ว ก็สมควรได้รับสิทธิที่จะดำรงชีวิตเฉกเช่นบุคคลทั่วไป โดยปราศจากการดูถูกเกลียดชังจากสังคม
- คำถาม** ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากประเทศไทยมีมาตรการหรือกฎหมายเกี่ยวกับการลบทะเบียนประวัติการกระทำความคิดของเด็กและเยาวชน อย่างไร ?
- คำตอบ** เป็นสิ่งที่ควรเร่งรีบให้มีขึ้น เพราะประวัติอาชญากรนั้นไม่ได้มีประโยชน์ต่อสังคมมากนัก เว้นแต่เป็นเด็กและเยาวชนที่กระทำความคิดซ้ำซาก แต่การลบทะเบียนประวัติการกระทำความคิดเด็กและเยาวชนนั้น จะต้องวางข้อกำหนดเงื่อนไขไม่ใช่ลบทะเบียนประวัติเด็กและเยาวชนผู้กระทำความคิดทุกคนหรือในทุกคดี ข้อกำหนดนั้น เช่น กำหนดฐานความผิดบางฐานที่กำหนดให้ลบทะเบียนประวัติได้ และการลบทะเบียนประวัติการกระทำความคิดต้องมีภารกิจด้านสังคมให้เด็กและเยาวชน เพื่อปลูกสร้างจิตสำนึก เป็นการวางเงื่อนไขให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

คำถาม ท่านคิดว่าความผิดฐานใดบ้างที่ยังไม่ควรให้มีการลบทะเบียนประวัติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ?

คำตอบ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง ความผิดที่เป็นความผิดขั้นร้ายแรงที่มีอัตราโทษสูงเกิน 10 ปี และความผิดนั้นเป็นความผิดในตัวเอง ไม่ใช่ความผิดที่กฎหมายห้าม เช่น ความผิดฐานฆ่าคนตาย ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดพวกนี้จัดว่าเป็น (Mala Inse) ไม่ควรลบทะเบียนประวัติอาชญากรอันเป็นความผิดในตัวเพราะมีความร้ายแรง

คำถาม ท่านมีความเห็นว่าการกระทำความผิดโดยประมาทนั้น เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่อาชญากรอาชีพในอนาคตหรือไม่ ?

คำตอบ ไม่เป็นเช่นนั้น ความผิดโดยประมาทเกิดขึ้นได้กับทุก ๆ คนและทุกที่ ทั้ง ไม่ใช่ความผิดที่เกิดขึ้นและเป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมมากนัก ทั้ง มีมาตรการทางแพ่งที่คอยควบคุมอยู่ด้วย

คำถาม ท่านคิดว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดโดยประมาทสมควรรับโอกาสลบทะเบียนประวัติการกระทำความผิดหรือไม่ ?

คำตอบ ความผิดโดยประมาท ไม่ใช่ความผิดที่ร้ายแรงมากนักทั้ง ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้น ไม่อาจนำประวัติการกระทำความผิดมาเพิ่มโทษ บวกโทษ หรือนับโทษต่อได้ การลบทะเบียนประวัติการกระทำโดยประมาทจึงไม่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา